

**TILPASSET
IDRÆT OG BEVÆGELSE
I SKOLEN**

REFLEKSIONS – OG OMSÆTNINGSOPGAVE:
WWW.TIBIS.DK

Opgavens formål

Opgavens formål er at få skolens nuværende og kommende medarbejdere på idræts- og bevægelsesområdet til at tilegne sig ny praksisnær viden (teoretisk og praktisk) med afsæt i et undervisningsmateriale, der baserer sig på at arbejde temabaseret.

Gennem opgavens tre faser vil fokus være på at anvende temabaseret idræt som et inklusionsdidaktisk tiltag i idrættens praktiske rum i alle faser af undervisningen - planlægning, gennemførelse samt evaluering.

Opgavens opbygning

Opgaven består af fire dele, der giver mulighed for, at man i mindre grupper kvalificerer ens undervisningskompetencer i forhold til at arbejde med temabaseret idræt.

Gruppens arbejdsproces består i at kunne planlægge, gennemføre, evaluere og efterrationalisere over eksisterende undervisningsmaterialer, hvor temaet er omdrejningspunktet.

Del 1) er en planlægningsfase med afsæt i et eksisterende materiale hhv.; Undervisningsvejledning i idræt fra Undervisningsministeriet (www.emu.dk) samt et konkret undervisningsmateriale med fokus på at arbejde temabaseret i idrætsundervisningen www.vicekosmos.dk.

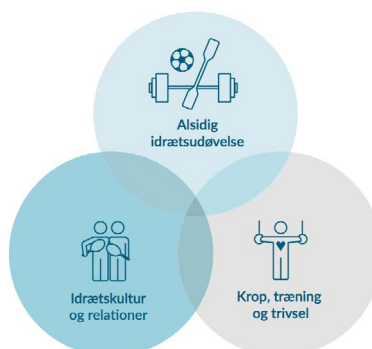
Del 2) er en gennemførelsesfase, hvor man sammen med sin gruppe gennemfører en undervisningssituation, hvor temaet er den bærende af idrætsundervisningen eller bevægelsesaktivitet.

Del 3) er en evalueringsfase, hvor de, som har deltaget i gennemførelsesfasen (deltagerne på gulvet) evaluere deres egen deltagelse med afsæt i *Inklusionsdiagrammet*.

Del 4) er en efterrationaliseringsfase, hvor deltagerne på baggrund af fase 1–3 drøfter, hvilke muligheder og udfordringer ligger der i at arbejde med temabaseret idræt for elever og idrætslærere? Herunder hvordan forestiller du/I jer, at det at arbejde temabaseret kan understøtte de tre kernebegreber; inklusion, deltagelses- (muligheder), og aktivitetsudvikling?

Præsentation af undervisningsmaterialet

Idrætsundervisningen i skolen har til opgave at tilgodese tre kompetenceområder jf. figur 1 fra *Læseplan i idræt* (www.emu.dk).

Figur 1: Fagets faglige helhedsforståelse (Læseplan, 2019)

I figur 1, *Fagets faglige helhedsforståelse*, vises fagets helhedsforståelse med fagets tre kompetenceområder i et dynamisk samspil. Figuren afspejler, hvordan samspillet mellem de tre kompetenceområder er med til at skabe muligheder for, at eleverne udvikler kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. (Læseplan, 2019).

Idrætsfaget har tradition for at have meget viden og mange aktiviteter tilhørende kompetenceområdet *Alsidig idrætsudøvelse*, men dette gør sig ikke gældende indenfor de to andre kompetenceområder.

Nedenfor vil der præsenteres de steder, hvor gruppen kan hente inspiration til samt orientere sig i de undervisningsmaterialer, der er udviklet med afsæt i kompetenceområderne *Idrætskultur og relationer* samt *Krop, træning og trivsel* i forhold til den temaberede del af idrætsundervisningen.

I *Vejledningen for faget idræt* (www.emu.dk) findes der et særligt afsnit omkring temabaseret idrætsundervisning på side 19 - 20.

Det nationale videncenter KOSMOS har udviklet tre forskellige temabaserede undervisningsmaterialer (KØN, KULTUR og TRÆNING) til både elever og idrætslærere fra 1. – 9. klasse. Find materialerne på www.vicekosmos.dk.

Det temabaserede undervisningsmateriale er opbygget ud fra forskellige metoder, der involverer enten hele klassen, grupper af elever eller individuelt arbejde med temaer i idræt:

- Plakatmetoden, Klasseøvelser
- Elevbogen, elevkort til refleksionsøvelser
- Artikler

Præsentation af Refleksions- og omsætningsopgaven

Opgavens del 1 – "planlægningsfasen"

Del 1 har fokus på, at gruppen orienterer sig i og udvælger, hvilket tema, som de gerne vil arbejde videre med. I planlægningsfasen er det væsentligt, at gruppen forholder sig undersøgende til og laver en planlægning, der understøtter:

1. Hvad det vil sige at arbejde med begrebet temabaseret idrætsundervisning
2. Hvilke elementer (fx plakatmetode, elevkort eller klasseøvelse osv.) vil vi bruge, som en del af vores planlægning
3. Hvordan temaet kan understøtte, kobles på ét eller flere af de konkrete praksiseksempler (fx Kreativ cirkeltræning, Redskabsbane og/eller Haj-leg) fra www.tibis.dk.

Opgavens del 2 – "gennemførelsesfasen"

Del 2 har fokus på, at gruppen afprøver og gennemfører en tænkt undervisningssituation, hvor de planlagte undervisningsaktiviteter (temaer + idrætsaktiviteter) bringes i spil.

Hvis ikke man har mulighed for at gennemføre en undervisningssituation selv, kan man med fordel tage afsæt i flere af de filmklip med elever, som er udarbejdet i forhold til temabaseret idrætsundervisning (KØN) på www.vicekosmos.dk.

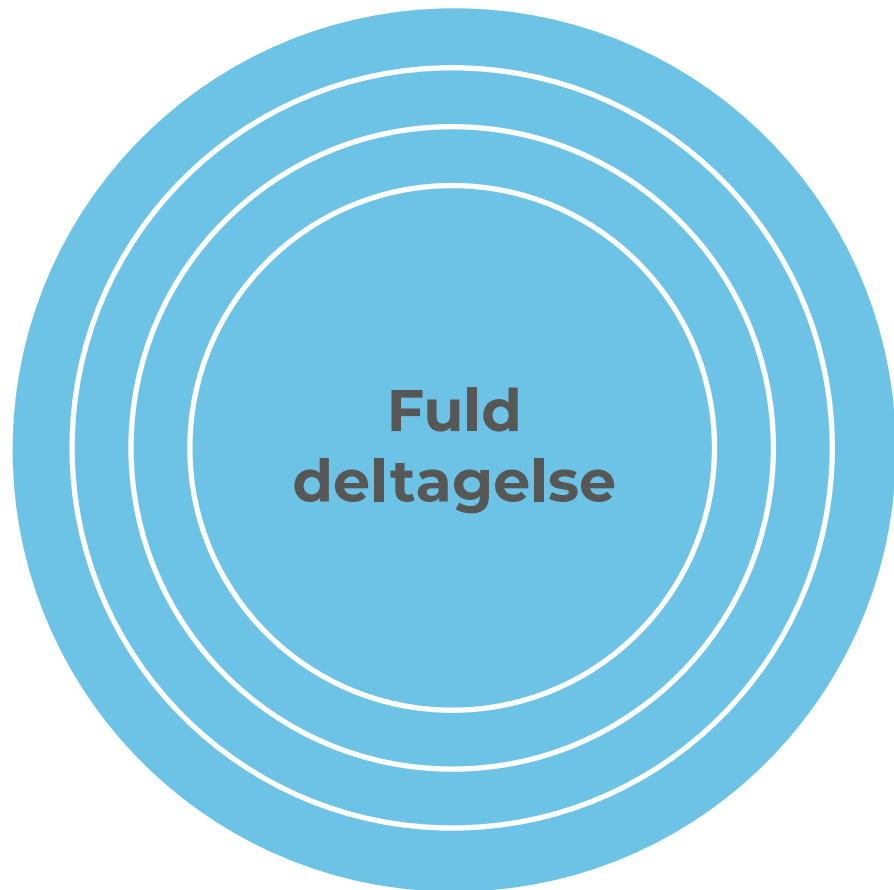
Opgavens del 3) – "evalueringsfase"

Del 3 har fokus på, at gruppen anvender deres erfaringer fra gennemførelsesfasen med at arbejde temabaseret. Og på den baggrund skal gruppen vurdere (eller spørge evt. deltager) om, hvordan de oplevede idrætsundervisningen i forhold til deltagelse med afsæt i inklusionsdiagrammet. Inklusionsdiagrammet har to særlige formål i forhold til eleverne:

1) Hvordan eleverne italesætter og kategoriserer deres egen og andres (ikke-) deltagelse

2) Hvordan disse (ikke-) deltagelsesformer opfattes og erfares af eleverne i idrætsundervisningen

Inklusionsdiagrammet særlige formål og anvendelsespotentialer er at give idrætslærerens mulighed for at reflektere over og udvikle egen idrætsundervisning (Munk, 2017).

Figur 2: Inklusionsdiagrammet (Frit efter Munk, Mette (2017). Inklusion og eksklusion i idrætsundervisningen. I: *En skole i bevægelse – Læring, trivsel og sundhed*. Schulz, Anette og von Seelen, Jesper (red.). Akademisk forlag

Tanken er, at idrætslærerne kan anvende inklusionsdiagrammet sammen med fx kolleger og/eller elever. Eleverne kan udfylde diagrammet ved konkret at sætte en markering i forhold til, hvordan eleven oplever deres egen deltagelse i denne opgave er det i forhold til at arbejde temabaseret. Ideen er, at man som idrætslærer eller pædagog kan bruge disse markeringer til at se på, om elevernes deltagelsespositioner ændrer sig alt efter, hvad der er undervisningens indhold og form.

Opgavens del 4 – "efterrationaliseringsfase"

På baggrund af fase 1 – 3 drøfter gruppen, hvilke muligheder og udfordringer, der ligger i at arbejde med temabaseret idræt for elever og idrætslærer. Herunder, hvordan forestiller du/I jer, at det at arbejde temabaseret kan understøtte de tre kernebegreber; inklusion, deltagelses- (muligheder), og aktivitetsudvikling?

